

۱۱۸۸ نمایندگی المصطفی ﷺ در روسیه

اسلام در مسکو / تالیف گروهی از نویسندگان؛ با سرپرستی د.و. محی‌الدینوف؛ مترجم دیمیتری دیبایف. قم: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ، ۱۴۳۸ق. = ۱۳۹۵. ۶۳۲ص.:: مصور. ۹۷۸-۶۰۰-۴۲۹-۰۹۲-۰	عنوان و نام پدیدآور: مشخصات نشر: مشخصات ظاهری: شابک: وضعیت فهرست نویسی: یادداشت: موضوع: موضوع: موضوع: موضوع: شناسه افزوده: شناسه افزوده: شناسه افزوده: شناسه افزوده:
فیبا کتابنامه:ص.۶۱۱؛ نمایه. اسلام -- روسیه -- مسکو Islam -- Russia (Federation) -- Moscow مسلمانان -- روسیه -- مسکو -- سرگذشتنامه Muslims -- Russia (Federation) -- Moscow -- Biography محی‌الدینوف، د.و. دیبایف، دیمیتری، مترجم جامعه المصطفی ﷺ العالمية. مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ Almustafa International University and Publication center	موضوع: موضوع: موضوع: موضوع: شناسه افزوده: شناسه افزوده: شناسه افزوده: شناسه افزوده: رده بندی کنگره: رده بندی دیویی: شماره کتابشناسی ملی:
BP۱۵/۶/الف۵۳ ۱۳۹۵ ۲۹۷/۹۱۶۴۷ ۴۴۳۴۰۲۸	

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

اسلام در مسکو مؤلف: گروهی از نویسندگان مترجم: دیمیتری دیبایف (با سرپرستی د.و. محی‌الدینوف) چاپ اول: ۱۳۹۵ش / ۱۴۳۸ق ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ ● چاپ: نارنجستان ● قیمت: ۳۴۰۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۳۰۰ نسخه	
---	--

مراکز پخش

ایران، قم، خیابان معلم غربی(حجتیه)، نبش کوچه ۱۸ تلفن: ۰۲۵ ۳۷۸۳۹۳۰۵ - ۹ (داخلی ۱۰۵/۱۰۵) تلفکس: ۰۲۵ ۳۷۸۳۹۳۰۵ ایران، قم، بلوار محمدامین، سه راه سالاریه، تلفن: ۰۲۵ ۳۲۱۳۳۱۰۶ ایران، قم، مجتمع ناشران، طبقه سوم واحد ۳۰۸، تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۴۲۴۰۲	
--	--

pub.miu.ac.ir

✉ miup@pub.miu.ac.ir

📍 https://telegram.me/pub_almostafa

باسپاس از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

- ناظر گرافیک: مسعود مهدوی
- ناظر چاپ: نعمت‌الله یزدانی
- صفحه آرایی: علی عبادی‌فرد

- مدیر انتشارات: مرتضی محمدعلی نژاد شانی
- مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری
- ناظر فنی: محمدباقر شکری

اسلام در مسکو

گروهی از نویسندگان

مترجم:

دیمیتری دیایف

با سرپرستی: د.و. محی‌الدین اف

مرکز بین‌المللی
ترجمه و نشر
المصطفی ﷺ

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی فرا روی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که همه به نوعی برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پای‌بندی به دین و سنت در مدیریت همه‌جانبه کشورها بسیار چالش‌برانگیز می‌نماید. از این‌رو مطالعات و پژوهش‌های به‌روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و عمق و اصالت اندیشه‌های ناب، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت تمامی بنیان‌گذاران این شجره طیّبه، به‌ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی رحمته‌الله و مقام معظم رهبری (دام ظلّه العالی) می‌باشد. «جامعة المصطفیٰ رحمته‌الله العالمیة» برای تحقق این رسالت خطیر و در مسیر نشر معارف ناب محمّدی رحمته‌الله «مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفیٰ رحمته‌الله» را تأسیس کرده است.

در پایان لازم می‌دانیم تلاش همه عزیزانی را که در نشر این کتاب سهمی داشته‌اند، سپاس گزارده، ارباب فضل و معرفت را به یاری بخوانیم تا ما را از دیدگاه‌های سازنده خویش بهره‌مند سازند.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفیٰ رحمته‌الله

فهرست

۱۹ سخن هیئت تحریریه.....
۲۳ پیشگفتار ناشر.....
۲۵ عبدالرحمان اف (Abdurahmanov)، حمزه، پسر جلال‌الدین (۱۹۲۹-۱۹۸۹).....
۲۵ عبدولوف (Abvdulov)، قوتلی ممد.....
۲۷ آقایف‌ها، امامان مسجد تاریخی در سال‌های ۱۹۱۳ - ۱۸۳۳.....
۳۰ آذربایجانی‌ها، جمعیت آذربایجانی شهر و منطقه مسکو.....
۳۵ عاقلوف، آلکساندر.....
۳۵ آقچورین، رسیم سلیمانویچ.....
۳۶ خانواده عالموف.....
۳۹ الوحدة.....
۳۹ المرکز الاسلامی.....
۴۰ علاء‌الدین اف، ایلدر، پسر رفعت.....
۴۱ علاء‌الدین اف، شامل، پسر رفعت.....
۴۲ اندلس، مرکز ترجمه و نشر.....
۴۲ انصار، بنگاه انتشارات.....
۴۹ سازمان‌های اسلامی - عربی.....
۵۱ عرب‌ها، جمعیت عربی شهر و منطقه مسکو.....
۵۴ اسدالله اف، آقا شمسی (۱۹۱۳ - ۱۸۴۰).....
۵۴ اسدالله اف، میرزا شمسی اغلی (۱۹۳۶ - ۱۸۷۵).....
۵۵ اسدولین، فرید عبدلولویچ.....
۵۶ اسخانوف، سیف‌الله ملوکویچ.....

- ۵۷.....مسجد افغانی (مصلا) در مسکو.....
- ۵۸.....افغانستانی‌ها؛ جمعیت افغانستانی‌ها در شهر و منطقه مسکو.....
- ۵۹.....آفریقایی‌ها؛ جمعیت آفریقایی شهر و منطقه مسکو.....
- ۶۰.....احمدجانوف، رفعت صفایویچ.....
- ۶۱.....آشیروف، نفع‌الله حجتویچ.....
- ۶۳.....بدر.....
- ۶۴.....بیت‌الله.....
- ۶۶.....بایچه‌ها - مترجمان وزارت خارجه.....
- ۶۷.....بالاکن، آندری.....
- ۶۸.....بارودی (عالی‌یف)، عالمجان محمدجانویچ (۱۹۲۱ - ۱۸۵۷).....
- ۷۱.....بصیروف، رضاالدین صلاح‌الدین‌اویچ (۱۹۹۴ - ۱۹۰۷).....
- ۷۲.....باشقیرها - جمعیت باشقیر مسکو.....
- ۷۴.....بایازیتوف، رشید جبارویچ.....
- ۷۵.....بکین، رعنت ایریکویچ.....
- ۷۶.....بیگی (بیگییف)، موسی یارالله‌ویچ (۱۹۴۹ - ۱۸۷۴).....
- ۷۹.....بلال‌الدین‌اف، عبدالقادر (۲۰۰۴ - ۱۹۰۹).....
- ۷۹.....بولونوفکا.....
- ۸۱.....برج بورویتسکایا: فرضیه‌های اصل شرقی این نام جغرافیایی.....
- ۸۱.....مؤسسه نکاح، «اسلام رو».....
- ۸۲.....بلغارها و بورتاس‌ها در مسکو.....
- ۸۴.....سازمان مذهبی مسلمانان منطقه بوتوو.....
- ۸۵.....وایناخ‌ها، جمعیت وایناخ شهر و منطقه مسکو.....
- ۸۸.....وقف.....
- ۸۹.....اوقاف در شهر و منطقه مسکو.....
- ۹۰.....ولیدی، احمد ذکی احمدشاهویچ (۱۰ دسامبر ۱۸۹۰ - ۲۶ ژوئیه ۱۹۷۰).....
- ۹۱.....ولیتوف، عبدالقادر عبدالحق‌اویچ (۱۹۸۰ - ۱۹۴۶).....
- ۹۲.....ولی‌آلین، یعقوب فاتحویچ.....
- ۹۳.....معبد واسیلی مقدس.....
- ۹۴.....وحیتوف، ملانور ملاجانویچ (۱۰ اوت ۱۸۸۵ - ۱۹ اوت ۱۹۱۸).....
- ۹۴.....وحیتوف، موسی کبیرویچ (۱۹۳۸ - ۱۸۹۵).....
- ۹۶.....وکیلوف، مصطفی بک نادر اغلی.....
- ۹۶.....ولیتوف، محمود عبدالحقویچ.....
- ۹۷.....«میزان العمل»، ابوحامد الغزالی (۱۱۱۱ - ۱۰۵۸).....

۹۸	بازار شرقی.....
۹۸	دفتر سازمانی موقت مرکزی زنان مسلمان روسیه.....
۹۸	«همه چیز درباره اسلام».....
۹۹	اولین کنگره سراسری مسلمانان روسیه.....
۱۰۱	جمعیت مسلمان (پیروان مسجد) دوم مسکو در سال‌های ۱۹۰۴ - ۱۸۹۴.....
۱۰۴	«انتخابات در روسیه و انتخاب مسلمانان».....
۱۰۵	مرکز عالی هماهنگی ادارات روحانیت مسلمانان روسیه.....
۱۰۶	غایبوف، جهانگیر بک (۱۹۴۲ - ۱۸۸۲).....
۱۰۶	عین‌الدین (عین‌الدینوف)، راویل اسماعیل‌اویچ.....
۱۰۸	حسنوف، محمدبصیر شاملوویچ.....
۱۰۸	گاسپرالی (گاسپرینسکی)، اسماعیل بک (۱۹۱۴ - ۱۸۵۱).....
۱۱۱	عزت‌ولین، دمیر خلیل‌الویچ.....
۱۱۲	گیلمانوف، فائض عبد‌الرحمانوویچ.....
۱۱۲	صدای اسلام.....
۱۱۳	«گلوبوشکا».....
۱۱۴	گوریاچف، ویکتور ولادیمیروویچ.....
۱۱۴	غلاموف، سلطان‌مراد حاجی‌یویچ (۲۰۰۳ - ۱۹۶۰).....
۱۱۵	داغستانی‌ها، جمعیت داغستانی شهر و منطقه مسکو.....
۱۲۰	قبرستان اسلامی دانیلوفسکی.....
۱۲۲	دربندی.....
۱۲۴	کودکستان ۳۱۸.....
۱۲۵	کودکستان ۲۴۹۷ (حوزه جنوب شرقی مسکو).....
۱۲۵	جعفروف، محمد یوسف حاجی‌بابا اغلی (۱۹۳۸ - ۱۸۸۵).....
۱۲۵	جمال، حیدر جهیدوویچ.....
۱۲۷	جمال، اورخان حیدروویچ.....
۱۲۸	خانه اسدالله‌ایف.....
۱۳۰	خانه اسماعیلوف.....
۱۳۱	دوست محمدوف، جهان‌شاه دوست محمدوویچ (۱۹۳۲ - ۱۸۸۷).....
۱۳۲	اداره روحانیت مسلمانان بخش آسیایی روسیه.....
۱۳۲	اداره روحانیت مسلمانان بخش اروپایی روسیه.....
۱۳۳	مرکز فرهنگ مصر.....
۱۳۳	یرزین، صالح یوسفویچ (۱۹۱۱ - ۱۸۳۳).....
۱۳۵	منابع اسلامی خارجی و ادبیات اسلامی در کتابخانه‌های مسکو.....

- زونیگورود در قرون ۱۷ - ۱۵ ۱۳۹
- خیابان «زملیانوی وال» که به وسیله تاتارهای اسیر ساخته شد ۱۴۳
- زیادخانوف، عادل ابو الفت اغلی (؟-۱۸۷۷) ۱۴۳
- زیادخانوف، اسماعیل ابو الفت اغلی (۱۸۶۷-۱۹۲۰) ۱۴۴
- اهمیت و معنی قرآن ۱۴۴
- «چشمه طلایی» ۱۴۵
- ذوالفقار ۱۴۵
- ابراهیم بن عبدالعزیز آل ابراهیم ۱۴۵
- «تاریخچه امت مسلمان اوایل قرن ۱۸ مسکو: پرونده مؤذن (سال ۱۷۱۲)» ۱۴۷
- انتخاب میخائیل فتودورویچ به پادشاهی مسکو در سال ۱۶۳ با مشارکت میرزاهای تاتاری ۱۴۸
- «ایل» («کشور») ۱۴۹
- «ایمان» ۱۴۹
- «اینام» ۱۵۰
- مسلمانان هند و پاکستان در مسکو ۱۵۰
- دانشجویان مسلمان خارجی ساکن مسکو در سالهای ۱۹۸۰ - ۱۹۷۰ ۱۵۲
- «ایران - اسلاویکا» ۱۵۳
- ایرانیان در مسکو ۱۵۴
- مجله «اسلام» ۱۵۸
- «اسلام: پرسش و پاسخ» ۱۵۹
- «اسلام در روسیه: سنتها و چشم اندازها» ۱۵۹
- «اسلام در روسیه معاصر» ۱۵۹
- «اسلام و سرنوشت ۶۲۴ نفر» ۱۶۰
- «اسلام و یهودیت» ۱۶۰
- «اسلام و علم: مسائل و چشم اندازها» ۱۶۱
- «اسلام و مسیحیت: در راه گفت و گو» ۱۶۱
- «منبر اسلام» ۱۶۳
- اسلام - رو ۱۶۴
- «اسلام نیوز رو» ۱۶۵
- اسلام شناسی در مسکو ۱۶۶
- اسلام هراسی در رسانه های گروهی روسیه ۱۷۷
- «ابتکار فرهنگی اسلامی قرن ۲۰» ۱۷۹
- حزب تجدید حیات اسلام ۱۷۹
- کمیته اسلامی روسیه ۱۸۰

۱۸۱	کنگره اسلامی روسیه
۱۸۴	مرکز فرهنگی - اسلامی روسیه
۱۸۵	«جهان اسلام»
۱۸۵	دانش نامه اسلام
۱۸۶	اسماعیلیان در شهر و منطقه مسکو
۱۸۸	مبانی امت مسلمان مسکو
۱۹۰	مسجد تاریخی
۱۹۳	سازمان مذهبی مسلمانان «مسجد تاریخی»
۱۹۳	اسحاقی گایاز، گیلازدینوف (۱۹۵۴ - ۱۸۷۸)
۱۹۶	اخلاص
۱۹۶	کادکییف، آشیر
۱۹۷	مقر سفارت قازان
۲۰۰	قزاق‌های مسکو
۲۰۲	کانتمیروف، علیخان گادیویچ (۱۹۶۳ - ۹ مه ۱۸۸۸)
۲۰۳	قره‌بکوف، قره‌بک اسماعیل‌اغلی (۱۸۷۴ - ۱۹۵۳)
۲۰۳	قره‌چای، محمد عبدالله‌یویچ
۲۰۴	کریموف، محمدفاتح گیلمانویچ (۱۹۳۷ - ۱۸۷۰)
۲۰۶	کریموف، حسن عبدالدیانویچ (۱۹۶۰ - ۱۸۷۶)
۲۰۶	تاتارهای قاسموف در مسکو
۲۰۸	کاخ شاهزاده‌های قاسموف
۲۱۰	اقطاع کاشیرا، قرن‌های ۱۶ - ۱۵
۲۱۲	کریموف، قاسم ممدجان‌اغلی
۲۱۳	قرقیزها در شهر و منطقه مسکو
۲۱۵	محله «کوژونیکی» در مسکو و ارتباط آن با محله نوگای و جمعیت تاتار
۲۱۵	کمیته سربازان مسلمان پادگان مسکو
۲۱۶	دانشگاه کمونیستی زحمتکشان شرق
۲۱۷	بازار اسب و اسب‌پروری در مسکو
۲۱۸	«یادداشت مختصر تاریخی»
۲۱۹	کرملین؛ فرضیه اصل شرقی این واژه
۲۲۰	غسل تعمید مسلمانان، سیاست کلیسایی
۲۲۳	خوانین و شاهزاده‌های مسیحی شده در مسکو
۲۲۵	تاتارهای کریمه در مسکو
۲۳۲	نمایندگی کریمه در مسکو

- ۲۳۴ «فرهنگ شرق»
- ۲۳۶ «برج کوتافیا»
- ۲۳۶ کمیلوف، سعید خایبولویچ
- ۲۳۷ لادومیر
- ۲۳۸ لئون آنا
- ۲۳۹ خانه عبادی مسلمانان، اوایل قرن ۱۹ در منطقه «زاموسکورچیه»
- ۲۴۰ ماکاروف، احمد (دمیتری) ویتالویچ
- ۲۴۲ مقصدوف (مقصودی) صدری نظام‌الدینویچ (۱۸۷۸-۱۹۵۷)
- ۲۴۳ مارکوس، جنت سرگئی ولادیمیریچ
- ۲۴۵ مشهدی، سعید
- ۲۴۵ «مجلس»
- ۲۴۶ مدرسه وابسته به مسجد تاریخی
- ۲۴۷ مدرسه وابسته به مسجد جامع
- ۲۴۸ نمایندگی اسلامی بین‌المللی
- ۲۴۹ «مسجد یادبود» در «کوه پوکلونایا»
- ۲۵۱ دفتر ثبت احوال سال‌های ۱۸۴۰ - ۱۸۳۶ در رابطه با مسجد (تاریخی) مسکو
- ۲۵۳ «مساجد روسیه»
- ۲۵۴ مسجد منطقه زاموسکورچیه در قرن‌های ۱۸ - ۱۷
- ۲۵۶ مسجد دهستان «رودنیکی» از توابع مسکو
- ۲۵۶ مسجد مقر سفیر ایران در مسکو
- ۲۵۷ مسجد «سفر»
- ۲۵۸ شورای ملی
- ۲۵۹ روایات افسانه‌ای مربوط به گذشته و حال مسلمانان مسکو
- ۲۶۲ محله «مونتچیکسکی» و ارتباط آن با اماکن مسلمان‌نشین منطقه «زاموسکورچیه»
- ۲۶۴ موسکالف، سرگئی
- ۲۶۴ «مسکو مسلمان؛ تاریخ و عصر حاضر»
- ۲۶۵ مسکو
- ۲۶۷ «مسجد جامع مسکو طی ۱۰۰ سال (جنبه اسلامی میراث فرهنگی مسکو)»
- ۲۶۸ داروغه مسکو
- ۲۶۹ دانشگاه اسلامی مسکو
- ۲۷۱ شورای ملی مسلمانان مسکو
- ۲۷۳ انجمن خیریه مسلمانان مسکو
- ۲۷۴ میرزاها و بک‌ها در مسکو

۲۷۵	مرتضین، مراد فخراسلامویچ
۲۷۶	موسین، حیدر اسماعیلویچ
۲۷۷	مسلم پرس
۲۷۷	مصطفین، احمدجان مصطفینویچ (۱۹۸۶ - ۱۹۰۲)
۲۸۰	مصطفین، رفائل حیدروویچ
۲۸۰	مجله «مسلمانان»
۲۸۱	برنامه تلویزیونی «مسلمانان»
۲۸۲	مسلمانان مسکو
۲۸۳	جمعیت مسلمان ناحیه دومادیه‌دوا
۲۸۴	جمعیت مسلمان زونینگورود
۲۸۶	جمعیت مسلمان کالومنا
۲۸۸	«امت مسلمان مسکو»
۲۸۹	«امت مسلمان مسکو از قرن ۱۴ تا اوایل قرن ۲۰»
۲۹۲	جمعیت مسلمان مسکو در سال‌های حکومت شوروی
۳۱۸	جمعیت مسلمان ناحیه نارو - فومینسک
۳۱۹	جمعیت مسلمان ناحیه «نوگینسکی»
۳۲۱	جمعیت مسلمان شهر اورخوو - زویوو
۳۲۳	جمعیت مسلمان پودولسک
۳۲۳	جمعیت مسلمان ناحیه پوشکینو
۳۲۴	جمعیت مسلمان سرگیف پوساد
۳۲۶	جمعیت مسلمان سولنچنوگورسک
۳۲۷	جمعیت مسلمان شلکوو
۳۲۸	جمعیت مسلمان یاخروما
۳۲۹	رایزنی حقوقی اینترنتی برای مسلمانان
۳۲۹	«سازمان‌ها و اتحادیه‌های روحانی مسلمانان فدراسیون روسیه»
۳۳۱	سایت‌های اسلامی مسکو
۳۳۳	قسمت‌های اسلامی قبرستان‌های مسکو و حومه آن
۳۳۵	«پیک مسلمان»
۳۳۶	مرکز اسلامی حفاظت از صلح
۳۳۶	کمیته مردمی اسلامی در مسکو
۳۳۸	نشر غیررسمی کتب اسلامی در سال‌های ۱۹۸۰ - ۱۹۷۰
۳۴۰	مناظره‌های اسلامی - ارتدوکس
۳۴۱	شاکر ظریفویچ محمدیاروف (۱۹۶۷ - ۱۸۸۳)

- ۳۴۱ شامل فاتحویچ محمدیاروف (۲۰۰۵ - ۱۹۲۳).....
- ۳۴۳ محمّدوف، رعنت (عبدالله) میدیختویچ.....
- ۳۴۴ علی اصغر (آکساندر) آدامویچ موخارسکی.....
- ۳۴۴ اسماعیل مشتری (اسماعیل مشتریف) (۱۹۶۲ - ۱۸۸۸).....
- ۳۴۶ «نادژدا».....
- ۳۴۷ نریمانوف، نریمان بک نجف اغلی (۱۹۲۵ - ۱۸۷۰).....
- ۳۴۹ اقوام شمال غرب قفقاز در شهر و منطقه مسکو.....
- ۳۵۱ نصرالدینوف خلیل فدایویچ (۱۸۹۰ - ۳۱ ژوئیه ۱۹۶۴).....
- ۳۵۴ ناصروف، الشاد رشیدویچ.....
- ۳۵۵ سازمان ملی مسلمانان روس.....
- ۳۵۶ نظام‌الدینوف، رعنت عبدالبرویچ.....
- ۳۵۷ طرح‌های اجرا نشده برای گسترش اسلام در مسکو در سال ۱۹۹۰.....
- ۳۶۱ نیرشا عبدالله ولادیمیر میخایلوویچ.....
- ۳۶۲ نیازوف، عبدالواحد ولیدویچ.....
- ۳۶۳ «نویه‌گرانی».....
- ۳۶۳ مسلمانان جدید در شهر و منطقه مسکو.....
- ۳۶۶ «مسلمانان جدید» - فیلم مستند.....
- ۳۶۶ «نور جدید» («نوی سویت»).....
- ۳۶۷ نوگای‌ها در مسکوی قرون وسطایی.....
- ۳۶۹ مقر نوگای.....
- ۳۷۰ «نور».....
- ۳۷۲ «نور»، سازمان مذهبی.....
- ۳۷۳ «نینه» (امروز).....
- ۳۷۳ «درباره انتقال سنت و درباره تاتارهای مسکو».....
- ۳۷۵ «واحه زندگی دانشگاهی».....
- ۳۷۵ «انجمن مطالعه تاریخ، ادبیات، معیشت و آداب و رسوم مسلمانان روسیه».....
- ۳۷۶ نظرسنجی مسلمانان مسکو در سال ۲۰۰۲.....
- ۳۷۷ «جاده اردو» در مسکو.....
- ۳۷۹ محله اردویی در ناحیه «زاموسکورچیه».....
- ۳۸۱ «جهت‌یابی در اسلام».....
- ۳۸۱ اورلوف آکسی میخایلوویچ.....
- ۳۸۲ «مبانی برنامه اجتماعی مسلمانان روسیه».....
- ۳۸۳ ویژگی‌های سیاست دولتی نسبت به سازمان‌های مسلمانان در سال‌های ۱۹۴۵ - ۱۹۴۱.....

- ۳۹۰..... نامه سرگشاده محافل مسلمان برای ولادیمیر پوتین رئیس جمهور وقت روسیه
- ۳۹۲..... «فلسطین روی پرده سینما».....
- ۳۹۳..... جریان‌های شبه اسلامی در مسکو.....
- ۳۹۴..... اولین سرویس تحویل گوشت حلال در مسکو.....
- ۳۹۵..... ترجمه قرآن به وسیله محمد نوری عثمانوف.....
- ۳۹۵..... ترجمه معانی قرآن به وسیله والریا پوروخوا.....
- ۳۹۶..... ترجمه معانی قرآن به وسیله المیر قلی یف.....
- ۳۹۷..... نامه کوچوکای ساقایف برای عبدالله بایتسین.....
- ۳۹۹..... محل اقامت نمایندگان کشورهای اسلامی در مسکو در قرون وسطی.....
- ۴۰۲..... اعتقادات سیاسی مسلمانان مسکو.....
- ۴۰۴..... پولوسین، علی ویاجسلاو سرگنیویچ.....
- ۴۰۶..... هلال بر فراز مسکو.....
- ۴۰۶..... پرداخت باج در دوران پس از اردوی طلایی.....
- ۴۰۸..... پوپوف، ولادیمیر آکساندروویچ.....
- ۴۱۰..... پورخوروا، ایمان والریا میخایلونا.....
- ۴۱۱..... «مضویبه‌ها و توصیه‌های شورای مجمع فقه اسلامی - فتاوا ۲۰۰۰ - ۱۹۸۵».....
- ۴۱۱..... برنامه آموزشی ریاست جمهوری.....
- ۴۱۲..... طرح تأسیس مدارس و مهد کودک تاتاری در مسکو (سال ۱۹۸۸).....
- ۴۱۳..... جریان‌های شبه مهدوی در مسکو.....
- ۴۱۵..... پولاتوف، تیمور اسحاقویچ.....
- ۴۱۵..... «روایی».....
- ۴۱۶..... استپان رازین.....
- ۴۱۸..... «ریحان».....
- ۴۱۹..... «قصص از سیرت حضرت محمد ﷺ».....
- ۴۲۰..... «دانشکده رسول اکرم ﷺ».....
- ۴۲۱..... رحمتولین، اسماعیل ؟ - ۱۸۹۱.....
- ۴۲۳..... خودمختاری ملی - فرهنگی تاتاری مسکو.....
- ۴۲۳..... خودمختاری ملی - فرهنگی تاتاری منطقه مسکو.....
- ۴۲۴..... مقر اداره مرکزی روحانیت مسلمان روسیه در مسکو.....
- ۴۲۵..... سازمان مذهبی مسلمانان ناحیه «میتیشی» منطقه مسکو.....
- ۴۲۵..... سازمان مذهبی مسلمانان ناحیه «اودیتسوو»، منطقه مسکو.....
- ۴۲۶..... «رفاه».....
- ۴۲۷..... عید کلیسایی «وضع ردای مسیح».....

۴۲۸	«الرساله».....
۴۲۸	نقش مناقشه چچنی در برقراری روابط جدید روسیه با جهان عرب و اسلام.....
۴۲۹	پیامدهای مناقشه چچن.....
۴۳۲	«میراث اسلامی روسیه».....
۴۳۳	«روسیه الیوم».....
۴۳۴	«روح».....
۴۳۵	«صاد».....
۴۳۵	صدرالدینوا، دینارا رفیقونا.....
۴۳۵	سادور، ولی احمد (ولادیمیر) گاریویچ (۲۰۰۶ - ۱۹۳۹).....
۴۳۹	سایت‌های اینترنتی تاتارها و باشقیرهای ساکن مسکو.....
۴۴۰	سیف‌الدینوف، مراد قدیرویچ.....
۴۴۱	صالحوف، قمرالدین بهاء‌الدینویچ (۱۹۶۳ - ۱۸۹۱).....
۴۴۵	سلاموف، شیخ‌الاسلام بن عبدالسلام (۱۸۸۳ - ۵ سپتامبر ۱۹۶۵).....
۴۴۶	صلاح‌الدینوف، محمد عبدالحی یویچ.....
۴۴۷	سویانوف، حریرص احمدویچ.....
۴۴۸	«صاف اسلام».....
۴۵۰	صفروف، مراد عباسویچ.....
۴۵۱	اقطاع سربوخوف در قرن‌های ۱۶ - ۱۵.....
۴۵۲	صدیقوف، رعنت احمدویچ.....
۴۵۳	سیمیون بکبولانویچ.....
۴۵۵	سینلنیکوف، میخائیل ایساکویچ.....
۴۵۶	سکریابین، آکساندر نیکلایویچ (۶ ژانویه ۱۸۷۲ - ۲۷ آوریل ۱۹۱۵).....
۴۵۸	مسجد جامع.....
۴۶۱	«مجلس» («سویرانیه»).....
۴۶۱	شورای مفتی‌های روسیه.....
۴۶۳	سلطنت مشترک.....
۴۶۴	«اندیشه معاصر».....
۴۶۵	هم‌گرایی امت با جامعه.....
۴۶۶	اتحادیه مسلمانان روسیه.....
۴۶۸	اتحادیه روزنامه‌نگاران مسلمان.....
۴۶۸	دیرستان تاتاری ۱۱۸۶.....
۴۶۹	محل «ستاریه تولماچی».....
۴۷۰	مقاله‌های مجله «علم و دین» درباره مسلمانان مسکو (سال ۱۹۹۰).....

- ۴۷۱.....شکایت «اسلام رو» از هیئت تحریریه روزنامه «ایزوستیا».....
- ۴۷۲.....عبدالله سلیمانی (عبدالمحمد خلیلوویچ سلیمانوف) (۱۸۸۶ - ۱۹۳۷).....
- ۴۷۴.....میرسعید سلطانگالیف (۱۸۹۲ - ۱۹۴۰).....
- ۴۷۷.....سلطانوف، شامل زاهدویچ.....
- ۴۷۷.....صوفیسم - رو.....
- ۴۷۸.....جریان‌های صوفی در مسکو.....
- ۴۸۱.....تباروف، حاجمقل.....
- ۴۸۲.....تاجیک‌ها؛ جمعیت تاجیک در شهر و منطقه مسکو.....
- ۴۸۴.....تاژوریزینا، زولفیا عبدالحقونا.....
- ۴۸۵.....«تربیه اطفال».....
- ۴۸۵.....ترجمانی، کشاف (کشاف‌الدین ترجمانوف) (۱۸۷۷ - ۱۹۴۳).....
- ۴۸۸.....سازمان خودمختاری قومی - فرهنگی تاتارهای حوزه جنوب شرقی مسکو.....
- ۴۸۹.....مطبوعات تاتاری مسکو پیش از جنگ بزرگ میهنی (جنگ جهانی دوم).....
- ۴۹۰.....بیشه تاتاری در کوسکوو.....
- ۴۹۱.....محله تاتاری.....
- ۴۹۴.....مؤسسه‌های آموزشی تاتاری برای کودکان در مسکو.....
- ۴۹۶.....سازمان‌های قومی تاتارهای مسکو.....
- ۴۹۸.....«اخبار تاتاری».....
- ۴۹۸.....قبرستان تاتاری پشت «دروازه کالوگا».....
- ۵۰۲.....جمعیت تاتاری مسکو در سال‌های ۱۹۰۵ - ۱۸۶۰.....
- ۵۰۳.....مقر تاتاری در کیتای گورود.....
- ۵۰۵.....«تاتارها در مسکوی قرن ۱۷ - اواسط قرن ۱۹».....
- ۵۰۶.....تاتارها، جمعیت تاتاری شهر و منطقه مسکو.....
- ۵۱۱.....توکلف‌ها، مترجمان نهاد سفارتی.....
- ۵۱۲.....گرایش‌های رشد فکری جمعیت معاصر مسلمان مسکو.....
- ۵۱۴.....لقب اسقف اعظم انطاکیه در پیام وی برای تزار آلکسی میخایلوویچ.....
- ۵۱۵.....القاب امام مسکو در قرن ۱۹.....
- ۵۱۶.....محله «تولماتچی».....
- ۵۱۸.....مترجمان زبان‌های شرقی نهاد سفارتی.....
- ۵۲۰.....تولستوی، سرگئی لویویچ.....
- ۵۲۱.....آثار ایوانوف درباره مسکوشناسی در سال‌های ۲۰۰۰ - ۱۹۹۲.....
- ۵۲۲.....طغراء.....
- ۵۲۳.....ترک‌ها؛ جمعیت ترکی شهر و منطقه مسکو.....

- ۵۲۶..... ترکمن‌ها؛ جمعیت ترکمن شهر و منطقه مسکو
- ۵۲۷..... آبادی‌های ترک‌های مسلمان در منطقه مسکو در دوران قرون وسطی
- ۵۲۹..... اسامی جغرافیایی ترکی - تاتاری مسکو
- ۵۳۵..... ازبک‌ها در شهر و منطقه مسکو
- ۵۳۹..... ازبکوف، عبدالله (۱۸۴۰ - ۱۷۵۱)
- ۵۴۰..... طرح «امت»
- ۵۴۲..... اورازایف، عبدالرحمن بک محمدویچ
- ۵۴۲..... اوراز محمد
- ۵۴۴..... فتاح‌الدینوف، عبدالودود (۱۹۵۴ - ۱۸۸۲)
- ۵۴۵..... فخرالدینوف، حسن فتاح‌الدینویچ
- ۵۴۵..... روزنامه «فکر»
- ۵۴۵..... بنیاد «مرجانی»
- ۵۴۶..... بنیاد مطالعات علمی هارون یحیی
- ۵۴۶..... بنیاد حمایت از فرهنگ، علم و آموزش اسلامی
- ۵۴۷..... بنیاد خدیجه
- ۵۴۸..... کهانت خزر و احتمال نفوذ آن در منطقه کنونی مسکو
- ۵۵۱..... خیرالدینوف، دمیر زی‌نورویچ
- ۵۵۳..... گوشت حلال؛ زیرساخت تولید و فروش در مسکو
- ۵۵۶..... عنایت‌خان (۵ ژوئیه ۱۹۹۲ (باروده، هند) - ۶ فوریه ۱۹۲۷، دهلی)
- ۵۵۸..... مقر خان در کرملین
- ۵۶۳..... خسمدوف، خلیل بک حاجی بابا اغلی (۱۹۴۷ - ۱۸۷۵)
- ۵۶۴..... حکمت، ناظم ران (۱۹۶۳ - ۱۹۰۲)
- ۵۶۶..... خواجه‌یف، فیض‌الله عبیدالله‌یویچ (۱۹۳۸ - ۱۸۹۶)
- ۵۶۷..... خویسکی، فتحعلی خان اسکندر اغلی (۱۹۲۰ - ۱۸۷۵)
- ۵۶۷..... خوشحالوف، نظربای علی‌بایویچ
- ۵۶۹..... حسینوف، انور یونسویچ
- ۵۶۹..... حسینوا، لیلی غنی‌یونا
- ۵۷۰..... تسالیکوف (تسالیکاتی)، احمد تمبولاتویچ (۱۸۸۲ - ۲ سپتامبر ۱۹۲۸)
- ۵۷۲..... چرکس‌ها در مسکوی قرون وسطی (قرن‌های ۱۷ - ۱۶)
- ۵۷۵..... صوفیان داغستانی شاذلی - نقشبندی در مسکو
- ۵۷۶..... شامل، زاهد شافیویچ (۱۹۲۰ - ۱۸۶۸)
- ۵۷۶..... فرضیه اصل و نسب شرقی اسامی جغرافیایی قدیمی‌ترین قسمت مسکو
- ۵۸۴..... ریشه‌های شرقی عنصر «جهانی» در لقب رسمی تزارهای مسکو

۵۸۶	آرم‌ها و نشان‌های دولتی روسیه با اصل و نسب اسلامی
۵۹۷	امام شامل (۱۸۷۱ - ۱۷۹۷): دانش‌نامه مصور
۵۹۸	شامل، امام (۱۸۷۱ - ۱۷۹۷)
۶۰۰	شمس الدینوف، عبدالله حسنویچ (۱۸۷۸-۱۹۳۷)
۶۰۱	«شریعت و ماهیت اجتماعی آن»
۶۰۲	شیعیان در مسکو در قرون ۱۹ - ۱۶
۶۰۴	شیعیان، جمعیت شیعه معاصر شهر مسکو
۶۰۵	إژایف اسلامبک کاسیویچ
۶۰۶	ترکیب قومی مساجد مسکو
۶۰۷	«ترکیب قومی جمعیت مسلمان مسکو»
۶۰۹	یونییف، شامل خان سوارویچ
۶۰۹	یامبایف، غیاث علی ویچ
۶۱۰	مسجد «یاردیم»
۶۱۱	کتابنامه